
BESLUIT FLORA- FAUNAWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Datum besluit : 22 mei 2014

Onderwerp : Besluit art. 67 en 68 Flora- en faunawet
Activiteit/betreft : schadebestrijding verwilderde- en holenduiven in wintergraan te Nederasselt

Verlenen/afwijzen : verlenen

Aanvrager : WBE land van Gelre, Faunuslaan 3 5631 KN Eindhoven
Zaaknummer : 2014-004386

Ontheffing Flora- en faunawet (hierna Ffw) artikel 68 aan
WBE land van Gelre voor schadebestrijding van
verwilderde postduiven en holenduiven

I GEGEVENS

a Aanvraag

Gegevens

Op 17-3-2014 ontvingen wij een aanvraag van WBE land van Gelre voor een ontheffing Ffw artikel 68 voor het bestrijden van schade veroorzaakt door de holenduif aan wintergraan te Nederasselt.

De aanvraag betreft:

- aangevraagde soort(en): de verwilderde- en de holenduif;
- schade/overlast aan: wintergraan;
- locatie: Nederasselt;
- periode aanvraag: 15 juni 2014 t/m 30 september 2014;
- preventieve maatregelen: vlaggen en vogelafweerpistool;
- aangevraagde middelen: geweer.

Voorgaande ontheffingen

Onder zaaknummer 2011-017998 is ingevolge art 67 Flora en faunawet een aanwijzing verleend voor afschot van verwilderde duiven in de periode 2 december 2011 t/m 31 december 2011.

Op 10 december 2012 is onder zaaknummer 2012-019576 een aanwijzing art 67 en een ontheffing art 68 verleend voor afschot van verwilderde duiven en holenduiven op wintertarwe t/m augustus 2013.

b Wetgeving en provinciaal beleid

Op grond van de artikelen 9 en 10 van de Ffw is het verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te verontrusten, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen. De holenduif is aangemerkt als een beschermde inheemse diersoort.

Vrijstelling op grond van artikel 65 Ffw

In artikel 65 Ffw is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur beschermde inheemse diersoorten worden aangewezen die niet in hun voortbestaan worden bedreigd en in het gehele land of in delen van het land veelvuldig belangrijke schade aanrichten. De holenduif is wel als zodanig aangewezen.

Voor deze soorten kan bij ministeriële regeling, dan wel provinciale verordening, worden toegestaan dat de grondgebruiker handelt in afwijking van het bepaalde in de artikelen 9 t/m 12 van de Ffw ter voorkoming van belangrijke schade indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De holenduif is in de Verordening schadebestrijding diersoorten in Gelderland (d.d. 9-5-2006,prv blad 2006/53).aangewezen als diersoort waarop de handelingen van het verbod genoemd in artikel 10 Ffw verricht mogen worden. De holenduif mag daarom in het kader van belangrijke schade aan landbouwgewassen jaarrond opzettelijk worden verontrust.

Aanwijzing op grond van artikel 67 Ffw

Onbeschermde dieren als exoten en verwilderde gedomesticeerde soorten mogen worden gevangen en gedood. Echter, op grond van artikel 10 lid 1 van het Besluit beheer en schadebestrijding (Bbs), is schriftelijk toestemming nodig van Gedeputeerde Staten wanneer daarvoor middelen moeten worden toegelaten zoals genoemd in artikel 5 Besluit beheer en schadebestrijding dieren (hierna Bbsd). Een dergelijke aanwijzing van jachtaktehouders als personen die de stand mogen beperken op door Gedeputeerde Staten aan te wijzen gronden is mogelijk voor soorten opgenomen in bijlage 1 van de Regeling beheer en schadebestrijding. De verwilderde duif is in deze bijlage opgenomen.

Gedeputeerde staten kunnen bepalen dat, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, in afwijking van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9, 11, 12, 50, 51, 53, 72, vijfde lid, en 74, door door hen aan te wijzen personen of categorieën van personen de stand van bij ministeriële regeling aangewezen beschermde inheemse diersoorten of andere diersoorten of verwilderde dieren op door Gedeputeerde Staten aan te wijzen gronden kan worden beperkt:

- a in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- b in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- c ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
- d ter voorkoming van schade aan flora en fauna.

In onderhavig geval wordt een aanwijzing gevraagd vanuit het belang genoemd onder c.

Ontheffing op grond van artikel 68 Ffw

Wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, kunnen Gedeputeerde Staten, voor zover niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, ten aanzien van beschermde inheemse diersoorten, het Faunafonds gehoord, ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9 tot en met 15, 15a, 15b, tweede lid in samenhang met het eerste lid, 16, 17, 18, 53, eerste lid, 72, vijfde lid, en 74 van de Ffw:

- a in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- b in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- c ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
- d ter voorkoming van schade aan flora en fauna of;
- e met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen.

In onderhavig geval wordt een ontheffing gevraagd vanuit het belang genoemd onder c.

Faunabeheerplan

Een ontheffing wordt in beginsel verleend aan een faunabeheereenheid (FBE) op basis van een faunabeheerplan. Indien, gelet op de aard of omvang van de te verrichten handelingen, de noodzaak voor een faunabeheerplan of tussenkomst van een FBE ontbreekt dan wel het gebied waar de handelingen worden verricht, niet is gelegen in een gebied waarover de zorg van een FBE zich uitstrekt, kan de ontheffing ook aan anderen dan een FBE worden verleend. De FBE Gelderland beschikt niet opver een goedgekeurd faunabeheerplan voor de verwilderde duif danwel de holenduif.

Provinciaal schadebestrijdingsbeleid

De Nota Flora- en faunabeleid, deel II Faunabeheer en schadebestrijding, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 16 oktober 2002 is per 21 augustus 2012 vervangen door de Kadernota Faunabeleid. In deze Kadernota wordt ten aanzien van de Holenduif niets bepaald. Aangegeven is wel dat er nog concrete beleidsregels zullen volgen. Tot die tijd zullen we - voor zover relevant en actueel- aansluiting zoeken bij hetgeen is bepaald in de Nota Flora- en faunabeleid uit 2002.

Specifiek ten aanzien van de Holenduif staat er in deze Nota flora en fauna in Gelderland:
'De Holenduif is een algemene soort die in Gelderland incidenteel voor belangrijke schade zorgt. Daarom is ervoor gekozen om voor de soort vrijstelling te verlenen voor het opzettelijk verstoren op schadegevoelige percelen. Ontheffing op voorhand voor afschot op schadegevoelige percelen is alleen mogelijk op basis van een faunabeheerplan wanneer met historische gegevens kan worden onderbouwd dat er sprake is van dreigende schade.'

In de Kadernota Faunabeleid staat m.b.t. de verwilderde duif aangegeven:
Gedeputeerde Staten achten het wenselijk de stand te beperken van de verwilderde duif vanwege de schade die deze soort kan toebrengen aan de **landbouw**, de volksgezondheid of de openbare veiligheid. Om een aanwijzing te geven voor de schadebestrijding van de verwilderde duif buiten de bebouwde kom achten Gedeputeerde Staten het noodzakelijk dat de risico's voor schade onderbouwd wordt in het Faunabeheerplan en dat er sprake is van een vrijwillige ophokregeling. Hierdoor wordt verwarring met de gehouden (post)duiven voorkomen.

Er wordt momenteel een aanvang gemaakt de faunabeheerplannen te actualiseren waarbij bezien wordt of er specifiek voor de Holenduif een plan moet worden opgesteld en/of er voor de verwilderde duif een Dit zal onder meer afhankelijk zijn van de nog op te stellen beleidsregels. Gelet op de dreigende schade in onderhavig geval achten wij het wenselijk een individuele aanwijzing te overwegen.

c Procedure

Aangezien er in de Flora- en faunawet niet naar een specifieke afhandelingsprocedure wordt verwezen, zijn de algemene bepalingen betreffende besluiten van hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

d Advies Faunafonds

Het Faunafonds heeft in de onderhavige zaak eind 2012 het volgende advies uitgebracht:

"Ten aanzien van holenduiven, alsmede verwilderde sier- en postduiven merkt het Faunafonds het volgende op.

Het is een bekend feit, dat de in Nederland algemeen voorkomende holenduif en de verwilderde diersoorten sier- en postduif plaatselijk aanzienlijke schade kunnen aanrichten aan akkerbouwgewassen en met name bij graangewassen.

Verwilderde sier- en postduiven zijn niet beschermd krachtens de Flora en faunawet, waardoor een gunstige staat van instandhouding niet aan de orde is.

Op de percelen van eerdergenoemde akkerbouwbedrijven is door de handhaver Flora en Faunawet van de provincie Gelderland nog geen belangrijke pikschade waargenomen. In de directe omgeving van betreffende percelen zijn wel enkele tientallen holenduiven en zwarte kraaien waargenomen.

Volgens beide grondgebruikers zullen ter beperking van de schade stokken met vlaggen worden geplaatst en zal een vogelafweerpistool worden gebruikt om de duiven te verjagen. Tevens zal met de auto claxonnerend worden rondgereden om de schade door de duiven zoveel mogelijk te beperken.

Met betrekking tot genoemde diersoorten is bekend dat het inzetten van preventieve maatregelen vaak niet het gewenste resultaat te zien geeft als het gaat om de door hen aangebrachte schade te voorkomen of te beperken.

Het bestuur van het Faunafonds is van mening dat het doden met geweer van enkele van de schadeveroorzakende holenduiven en verwilderde sier- en postduiven een goede aanvulling kan zijn op de te nemen preventieve maatregelen.

Naar de mening van het bestuur van het Faunafonds zal de gunstige staat van instandhouding van de diersoort holenduif niet in gevaar worden gebracht indien ter beperking van gewasschade enkele exemplaren met het geweer worden gedood.

Gelet op het feit dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat en ter voorkoming van schade, adviseert het bestuur van het Faunafonds u de gevraagde aanwijzing en ontheffing te verlenen voor de tijdsduur van datum inwerkingtreding tot en met 31-07-2013.

Het bestuur geeft u in overweging contact op te nemen met de aanvrager. Niet uit te sluiten is dat op genoemde percelen de periode van het gebruik van de ontheffing en de aanwijzing moet worden verlengd tot en met 30 augustus in verband omdat mogelijk bij slechte weersomstandigheden de graangewassen niet vóór einde juli zullen zijn geoogst."

II BELANGENAFWEGING

Op grond van artikel 67 en 68 van de Ffw kunnen Gedeputeerde Staten aanwijzing en ontheffing verlenen van het bepaalde in artikel 9 en 10. Dit ter voorkoming en bestrijding van schade veroorzaakt door verwilderde duif en holenduif aan wintergraan indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De toetsingscriteria zijn:

- Is er sprake van **schade**?
- Zijn er **andere bevredigende oplossingen**?
- Is de **gunstige staat van instandhouding** van de te bestrijden soort in gevaar?

1 Schade

Dreiging van belangrijke schade dient bij voorkeur met historische gegevens te worden onderbouwd. Als definitie voor belangrijke schade hanteren wij ten minste € 250,-- per geval. Danwel vanwege de provincie te zijn geconstateerd.

De verwilderde duif is een onbeschermd soort die schade kan veroorzaken aan landbouwgewassen. Uit voorgaande aanvragen is gebleken, dat inderdaad belangrijke schade kan optreden aan wintergraan.

Conclusie

Er is sprake van dreigende schade aan percelen met wintergraan.

2 Andere bevredigende oplossingen

Verjaging is uitgevoerd door het plaatsen van vlaggen en het gebruik van een vogelafweerpistool. Voorts kunnen houtduiven die ook op het graan afkomen verjaagd middels toegestaan ondersteunend gebruik van het geweer.

In het advies van het Faunafonds staat het volgende: "*Met betrekking tot genoemde diersoorten is bekend dat het inzetten van preventieve maatregelen vaak niet het gewenste resultaat te zien geeft als het gaat om de door hen aangebrachte schade te voorkomen of te beperken.*"

Om te garanderen dat de preventieve middelen geen andere bevredigende oplossing zijn alvorens een verdergaande bevoegdheid (doden) op basis van de ontheffing worden ingezet, is in de ontheffingsvoorwaarden opgenomen dat de inzet van werende middelen verplicht is alvorens gebruik te mogen maken van de ontheffing.

Na beoordeling van de aanvraag komen wij tot de conclusie dat mogelijkheden van de provinciale vrijstelling en andere werende maatregelen geen bevredigende oplossing bieden.

Conclusie

Er is geen sprake van een andere bevredigende oplossing.

3   Gunstige staat van instandhouding

Het betreft talrijk voorkomende soorten die met regelmaat schade veroorzaken. Het Faunafonds geeft in haar advies aan, dat het doden van enkele exemplaren op de onderhavige percelen de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar zal brengen.

Conclusie

Het doden van de Holenduif doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van deze soort. De verwilderde duif is een onbeschermde soort, waarvoor de gunstige staat van instandhouding niet van toepassing is.

Conclusie toetsingscriteria

Op basis van de toetsingscriteria en gezien het advies van het Faunafonds is er voldoende grond om de gevraagde aanwijzing en ontheffing te verlenen.

III   BESLUIT

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND hebben besloten op grond van de Flora- en faunawet artikel 67 en 68 en gehoord het Faunafonds;

AANWIJZING te verlenen aan:

Leden van de WBE land van Gelre

Op basis van deze aanwijzing worden jacht(akte)houders aangewezen om in afwijking van de artikelen 9 en 10 van de Flora- en faunawet de stand van verwilderde sier- en postduiven op percelen met wintergraan in de uiterwaarden te Nederasselt binnen haar werkgebied te beperken met het geweer voor de periode 15 juni t/m 30 september 2014 ter voorkoming van belangrijke schade aan deze gewassoort.

ONTHEFFING te verlenen aan:

WBE land van Gelre

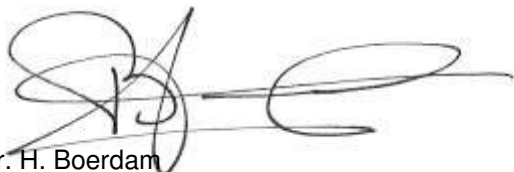
Van het gestelde in de artikelen 9, 10 van de Flora- en faunawet, voor het opsporen, bemachtigen en doden van de beschermde inheemse diersoort Holenduif met het geweer op percelen gelegen in de uiterwaarden bij Nederasselt in de gemeente Heumen voor de periode 15 juni t/m 30 september 2014 in het belang van de voorkoming van belangrijke schade aan wintergraan.

Voor de aanwijzing en ontheffing gelden de volgende voorschriften:

- 1   Van zowel de aanwijzing alsook de ontheffing mag uitsluitend gebruikgemaakt worden door jacht(akte)houders, welke door voornoemde wildbeheereenheid worden betrokken bij de standinperking van verwilderde duiven en schadebestrijding van houtduiven, in het bezit zijn van schriftelijke toestemming van de grondgebruiker daarvoor en gerechtigd zijn om zelfstandig te jagen conform de artikelen 33 en 36 lid 2 van de Ffw en voor . Deze ontheffinggebruiker kan zich in zijn of haar aanwezigheid bij het feitelijke gebruik laten bijstaan door (andere) jachtaktehouders. Daarbij dienen de geldende verboden (artikel 72 lid 5 en artikel 74 van de Ffw)in acht genomen te worden.

- 2 Het toegestane middel mag uitsluitend aangewend worden op percelen met wintergraan en in een zone van 25 meter hieromheen. De schriftelijke toestemming van de grondgebruiker is niet vereist als de grondgebruiker zelf bij de uitvoering aanwezig is.
- 3 Er moeten ten minste twee preventieve middelen worden ingezet, waarvan één fysiek (zoals vlaggen, linten, vogelverschrikker) en één akoestisch middel (zoals blikken, 'angstkreten' of Ansia-pistool).
- 4 Afschot is toegestaan tot maximaal 5 Holenduiven per dag per schadeperceel.
- 5 Gegevens van ringen die aan poten van vogels worden aangetroffen moeten met een nauwkeurige opgave van plaats en datum van vangst van de betreffende vogels doorgegeven te worden aan het Vogeltrekstation Arnhem, Postbus 40, 6666 ZG Heteren. De ontheffinghouder dient ervoor zorg te dragen dat uiterlijk binnen veertien dagen na afloop van de geldigheid van deze vergunning middels bijgevoegd rapportageformulier schriftelijk verslag wordt gedaan aan ons college van het gebruik van deze ontheffing.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit hiertegen een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie van Advies voor Bezwaarschriften en Klachten, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Op envelop en brief duidelijk "bezwaarschrift" vermelden.

Degene die een bezwaarschrift heeft ingediend, kan bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid dat verzoek digitaal in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl

Informatie over de bezwarenprocedure en de mogelijkheid van mediation is te vinden op de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl). U kunt die informatie, vervat in de brochure "Niet eens met een besluit van de provincie Gelderland? Bezwaarschrift of mediation", ook opvragen bij het Provincieloket via telefoonnummer (026) 359 99 99.